7/7604

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.13.APK.0.12.00.00/ 320 - 2977
KONU: Yazılı Soru Önergesi

21 HAZİRAN 2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 04.06.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/7604-15675/15662 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Şanlıurfa Milletvekili Yahya AKMAN'a ait 7/7604-15675/37066 Esas No'lu yazılı soru önergesi Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü'nce incelenmiş olup, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü'nün konuya ilişkin görüşleri sunulmuştur.

Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 2001 yılı verilerine göre üniversite mezunu işsizlerin sayısı 156 bin kişidir. Bunların aradıkları meslek grubuna göre dağılımı ise;

Kanun Yapıcılar, Üst Düzey Yöneticiler, Müdürler::	7.000
Profesyonel Meslek Mensupları	: 69.000
Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	: 38.000
Büro ve Müşteri Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	: 25.000
Hizmet ve Satış Elemanları	: 3.000
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	: 4.000
Tahsis ve Makine Operatörleri ve Monitörler	: 1.000
İş Bulmuş Başlamak İçin Bekleyenler	: 9.000

olarak tespit edilmiştir.

Türkiye İş Kurumuna intikal eden bilgi ve verilere göre ise, Nisan 2002 itibariyle 2 yıllık meslek yüksek okul mezunu 27274 ve yüksek okul ve üniversite mezunu 40123 kişi olmak üzere toplam 67397 işsiz bulunmaktadır.

Türkiye İş Kurumu'nun sosyo-ekonomik değişme ve gelişmelerin istihdam üzerindeki etkisini ortaya çıkartabilmek ve kısa dönemli işgücü projeksiyonu yapabilmek için "İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı(Anket)" geliştirmiştir.

7/7604

Bu anket ile 10 ve daha fazla sayıda işçi çalıştıran işyerlerinin kapasite kullanımları, yeni yatırımları, mevcut ve gelecekteki işgücü ihtiyaçları ile bunların meslek ve iktisadi faaliyet kolları ve iller itibariyle sayıları belirlenmeye çalışılmaktadır. Kurum, buradan elde edilen veriler ışığında iş arayan üniversite mezunlarını branşlarına (meslekler) göre işe yerleştirme faaliyetlerini sürdürmeye çalışacaktır. Ayrıca, yeni üniversiteye girecek gençlerin, üniversiteden mezun olduktan sonra kısa sürede mesleklerinde iş bulabilmeleri için, işgücü piyasasının gerekleri doğrultusunda kişilerin, ilgi, yetenek ve becerileri dikkate alınarak, mesleki yönlendirme çalışmaları yürütülmektedir.

Beyin göçü olarak telakki edilecek kişilerin sayısal verilerine ilişkin Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü'nde herhangi bir sayısal bilgi bulunmamakla birlikte, kayda dayalı verilere göre Kurum aracılığıyla yurtdışına 2000 yılında 13645 kişi, 2001 yılında da 20242 kişi gönderilmiştir. Bunlardan; üniversitelerden mezun olup nitelikli eleman statüsünde olan ve istihdam edilmek üzere değişik ülkelere gidenlerin sayısı 2000 yılında 414 kişi, 2001 yılında ise 519 kişi olup, bu sayının ülkelere ve branşlara göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Ülkeler	2000 Yılı		2001 Yılı	
	Mimar ve İnşaat Müh. (Genel)	Öteki Mühendisler	Mimar ve İnşaat Müh. (Genel)	Öteki Mühendisler
Pakistan	9	3	2	0
İsrail	3	0	18	1
Kazakistan	69	59	52	39
Libya	8	5	9	4
K.K.T.C.	4	1	1	0
Özbekistan	3	2	15	6
Suudi Arabistan	11	22	28	24
Rusya	53	19	113	63
Almanya	2	1	3	1
Fransa	5	8	3	1
Romanya	1	2	1	0
Öteki Ülkeler	67	57	74	56
TOPLAM	235	179	319	200

2000 ve 2001 yılında yurtdışına gönderilen, yukarıda belirtilen işçi sayısında 2000 yılında 10.362 kişi, 2001 yılında da 11.264 kişi yurtdışında iş alan veya faaliyette bulunan Türk firmalarında çalışmak üzere geçici süreli gitmiş olup, Türk firmasının taahhüdü tamamlandığında bu işçilerin geri dönmeleri sözkonusu olmaktadır.

Üniversiteden mezun olanların kısa sürede istihdamlarının sağlanması için yatırımların artırılması, büyümenin gerçekleştirilmesi, teknolojik gelişmeleri ihmal etmeksizin emek yoğun teknolojilerin desteklenmesi, gelirin artırılması ile dolaylı olarak istihdam sorununun çözüme kavuşturulabileceğinin benimsenmesi, ihracatı teşvik ederek istihdamın artırılması, girişimciliğin teşvik edilmesi, ücret politikalarının gözden geçirilmesi, üniversiteye alınacak öğrencilerin branşlarına göre sayılarının belirlenmesi veya yeni ilave bölümlerin açılması işgücü piyasasının mevcut ve

7/7604

gelecekte ihtiyaç duyacağı nitelik ve sayıda elemanın gözönünde bulundurularak, kontenjanların tespit edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, çalışma hayatına atılacak kişilerin işgücü piyasası konusunda bilgilendirilmelerine yönelik çalışmalara önem verilmelidir. Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşları ile sosyal taraflarında katılımıyla Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde İşgücü Piyasası Bilgi Danışma Kurulu oluşturulması çalışmaları sürdürülmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Yaşar OKUYAN
Bakan